

Konkurs

Je-li ústavně přípustné poté, co mezinárodní soud shledal, že zásahem orgánu veřejné moci bylo v rozporu s mezinárodní smlouvou porušeno lidské právo nebo základní svoboda, neobnovit řízení před Ústavním soudem, který rozhodoval v jiné než trestní věci, pak nemůže být porušením článku 46 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ani to, že nelze obnovit ani řízení před obecnými soudy.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 4457/2011, ze dne 26.1.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v konkursní věci úpadce Ing. I. E., zastoupeného JUDr. V. Ř., advokátem, se sídlem v P., vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 26 (28) K 282/94, o schválení konečné zprávy o zpeněžování majetku z konkursní podstaty a o vyúčtování odměny a výdajů správce konkursní podstaty, o dovolání úpadce proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 1. června 2011, č. j. 3 Ko 26/2010-3550, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění:

Usnesením ze dne 18. srpna 2010, č. j. 26 (28) K 282/94-3532, schválil Krajský soud v Brně (dále též jen „konkursní soud“) konečnou zprávu o zpeněžování majetku podstaty a o vyúčtování odměny a výdajů správce konkursní podstaty ze dne 29. března 2010 (dále též jen „konečná zpráva“), s tím, že příjmy činí 386.344.821,55 Kč a výdaje celkem 454.305.398,46Kč. Dále konkursní soud schválil odměnu bývalého správce konkursní podstaty úpadce JUDr. J. K. ve výši 1.454.377,12 Kč (včetně daně z přidané hodnoty) a odměnu současného správce konkursní podstaty úpadce Ing. M. B. ve výši 9.646.226,50 Kč (včetně daně z přidané hodnoty). Bývalým správcům konkursní podstaty JUDr. A. J., JUDr. K. V. a JUDr. R. Š. konkursní soud odměnu nepřiznal.

Konkursní soud poukázal na to, že konečná zpráva z 29. března 2010, kterou mu předložil správce konkursní podstaty, byla vyvěšena na úřední desce soudu od 16. června 2010 po dobu 15 dnů, o čemž byli věřitelé i úpadce vyrozuměni sdělením vyvěšeným na úřední desce soudu a zveřejněným v Obchodním věstníku dne 16. června 2010. Ve stanovené lhůtě nebyly podány žádné námitky proti konečné zprávě. Námitky uplatněné úpadcem v podání z 27. července 2010, 11. srpna 2010 a 16. srpna 2010 měl soud za opožděné a konečnou zprávu schválil.

Dále konkursní soud uvedl, že schválil také odměnu správce konkursní podstaty úpadce Ing. M. B. a bývalého správce konkursní podstaty JUDr. K. JUDr. V. a JUDr. Š. odměnu nepřiznal s tím, že de facto funkci správce nevykonávali a odměnu neúčtovali. JUDr. J. nepřiznal soud odměnu s poukazem na závěry obsažené v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. října 2009, sp. zn. 29 Odo 1802/2006, uveřejněném v časopise Soudní judikatura číslo 7, ročníku 2010, pod číslem 101 (toto usnesení je - stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže a vydaná v době od 1. ledna 2001 - veřejnosti dostupné na webových stránkách Nejvyššího soudu), s tím, že neplnila řádně své povinnosti. Nepřiznal jí ani náhradu hotových výdajů.

K odvolání úpadce Vrchní soud v Olomouci v záhlaví označeným usnesením potvrdil usnesení konkursního soudu.

Odvolací soud vyšel (podle obsahu konkursního spisu) z toho, že:

- 1/ Usnesením Krajského obchodního soudu v Brně ze dne 6. října 1995, č. j. 28 K 282/94-187, ve znění usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 15. července 1996, č. j. 4 Ko 298/95-377, byl prohlášen konkurs na majetek úpadce a správkyní konkursní podstaty úpadce byla ustavena JUDr. J.
- 2/ Dovolání dlužníka proti usnesení odvolacího soudu z 15. července 1996 odmítl Nejvyšší soud usnesením ze dne 9. prosince 1998, č. j. 31 Cdo 175/98-799 a ústavní stížnost úpadce proti usnesení Nejvyššího soudu a usnesení odvolacího soudu odmítl Ústavní soud usnesením ze dne 27. července 2000, sp. zn. IV. ÚS 76/99.
- 3/ Na schůzi věřitelů konané 24. dubna 1998 byl zvolen devítičlenný věřitelský výbor a 9 náhradníků jednotlivých členů věřitelského výboru; konkursní soud potvrdil volbu téhož dne. Odvolání úpadce odmítl Vrchní soud v Olomouci usneseními ze dne 25. listopadu 1999, č. j. 2 Ko 70/99-1324 a 2 Ko 71/99-1329.
- 4/ Usnesením ze dne 29. června 1998 zprostil konkursní soud funkce JUDr. J. a novým správcem konkursní podstaty úpadce ustavil JUDr. K. K odvolání úpadce Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 19. října 2000, č. j. 2 Ko 87/2000-2105, zprostil funkce JUDr. K. a novým správcem konkursní podstaty úpadce byl ustaven JUDr. Š. Dovolání úpadce proti poslední označenému usnesení odvolacího soudu odmítl Nejvyšší soud usnesením ze dne 27. listopadu 2003, č. j. 29 Odo 552/2001-2615. Stejným usnesením odmítl Nejvyšší soud dovolání JUDr. K. proti třetímu výroku usnesení odvolacího soudu a zamítl dovolání JUDr. K. proti druhému výroku usnesení odvolacího soudu. Usnesením ze dne 13. března 2001, č. j. 26 (28) K 282/94-2319, zprostil konkursní soud funkce JUDr. Š. (jenž o to požádal) a novým správcem konkursní podstaty úpadce ustavil Ing. B.; usnesení se stalo vykonatelným 19. března 2001.
- 5/ Ing. B. sestavil soupis konkursní podstaty, jenž v průběhu řízení aktualizoval, přezkoumal přihlášky pohledávek, zúčastnil se přezkumných jednání a postupně zpeněžil veškerý majetek sepsaný v konkursní podstatě a podával zprávy o své činnosti, kterou vykonával pod dohledem věřitelského výboru a soudu.
- 6/ Krajské státní zastupitelství ukončilo účast v řízení svým úkonem doručeným soudu 2. července 2009.

Dále odvolací soud poukázal na okolnosti předložení konečné zprávy a určení lhůty k námitkám proti ní, s tím, že do skončení této lhůty nebyly uplatněny žádné námitky proti konečné zprávě. Odvolací soud posléze reprodukoval obsah úpadcových podání z 27. července 2010, 11. srpna 2010 a 16. srpna 2010 a průběh jednání o konečné zprávě konaného 18. srpna 2010.

Na tomto základě odvolací soud uzavřel, že:

- 1/ Na adresu odvolatele je nutno uvést, že konkurs na jeho majetek byl prohlášen pravomocným usnesením soudu, které nebylo zrušeno ani na základě řádných a mimořádných opravných prostředků.
- 2/ Z obsahu spisu nevyplývá, že by následující konkursní řízení v této věci probíhalo v rozporu se zákonem č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“). Byl sestaven řádný soupis majetku konkursní podstaty, zjištěny pohledávky přihlášených věřitelů, veškerý v soupisu majetku konkursní podstaty zapsaný majetek byl zpeněžen a všechny excindační i incidenční spory byly skončeny. Nic proto nebránilo tomu, aby správce konkursní podstaty předložil závěrečný účet ve formě konečné zprávy, jak mu to ukládá ustanovení § 29 odst. 1 ZKV.
- 3/ Konečná zpráva splňuje všechny požadované náležitosti a je z ní zjistitelný podrobný rozsah (rozpis) zpeněženého majetku, hotových výdajů správce konkursní podstaty i nákladů konkursní podstaty, včetně správně a zákonným způsobem propočtené odměny obou správců; v odpovídající výši byla rovněž stanovena odměna jednotlivých členů věřitelského výboru. Konkursní soud proto nepochybil, jestliže schválil konečnou zprávu.
- 4/ Odvolání i všechna další úpadcova podání se koncentrují do námitek, že konkurs byl prohlášen

neoprávněně, že byl zmanipulovaný a že rovněž Evropský soud pro lidská práva (dále též jen „ESLP“) dospěl ve svém rozhodnutí z 5. července 2005 (jde o rozsudek ve věci EXEL proti České republice, stížnost č 49962/92), k závěru, že řízení trpí již od počátku nezhojitelnou vadou řízení. Evropský soud pro lidská práva (však) ve zmíněném rozhodnutí především uzavřel, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) z důvodu nenařízení jednání před obchodním soudem a vrchním soudem. Požadoval-li stěžovatel náhradu materiální škody vyjadřující jeho finanční ztrátu a nepříznivé osobní důsledky, kterým byli on a jeho rodina vystaveni, k tomu ESLP uvedl, že jediná část stížnosti, jejíž meritorní stránkou se zabýval, je námitka týkající se nekonání veřejného jednání před nezávislým a nestranným soudem (článek 6 odst. 1 Úmluvy) a že v tomto ohledu nemůže odhadovat, jak by občanskoprávní řízení dopadlo, pokud by se před národními soudy veřejné jednání konalo. ESLP v této souvislosti uzavřel, že nespatřuje příčinnou souvislost mezi materiální škodou, na níž poukazuje stěžovatel, a konstatovaným porušením článku 6 Úmluvy. Proto požadavek na náhradu materiální škody zamítl s tím, že konstatované porušení Úmluvy představuje dostatečné zadostiučinění za případnou morální újmu utrpěnou stěžovatelem. Z uvedeného rozhodnutí proto nelze učinit závěr, že by předmětné konkursní řízení mělo být zrušeno na základě konstatovaného porušení článku 6 Úmluvy se zpětnou účinností, jak se domnívá odvolatel.

Úpadce podal proti usnesení odvolacího soudu dovolání datované 10. října 2011 (č. l. 3582-3585), jehož přípustnost opírá o ustanovení § 238a odst. 1 písm. a/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“) „per analogiam“ a o ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/, odst. 3 o. s. ř., namítaje, že jsou dány dovolací důvody uvedené v § 241a odst. 2 o. s. ř., tedy, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (odstavec 2 písm. a/) a že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Zásadní právní význam napadeného rozhodnutí spatřuje dovolatel v tom, že „předchozí řízení bylo prokazatelně zatíženo natolik závažnou vadou, že i mezinárodní soud, v tomto případě ESLP, v případě Exel vs. Česká republika konstatoval porušení článku 6 Úmluvy, pro porušení zásad spravedlivého procesu, přičemž soudy prvního i druhého stupně tento závažný nedostatek nijak nenapravily“. Podle dovolatele „je tedy otázkou, zda v řízení, které bylo takovou závažnou vadou postiženo, lze pokračovat až do konce, jako by se nic nestalo“.

Dovolatel míní, že napadené usnesení (ani usnesení soudu prvního stupně o schválení konečné zprávy) vůbec nemělo být vydáno, protože celé řízení, jež mu předcházelo, bylo zatíženo takovou vadou, při jejíž nápravě by pravděpodobně taková usnesení vůbec nebyla vydána, ale došlo by ke zrušení konkursu dle § 44 odst. 1 písm. a/ ZKV, neboť nejsou předpoklady pro konkurs.

Podle dovolatele je sice pravdou, že (jak se uvádí v napadeném usnesení) ESLP konstatoval, že „jediná část stížnosti, jejíž meritorní stránkou se zabýval, je námitka týkající se nekonání veřejného jednání před nezávislým a nestranným soudem ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy a že v tomto ohledu nemůže odhadovat, jak by občanskoprávní řízení dopadlo, pokud by se před národními soudy veřejné jednání konalo“, nicméně závěr odvolacího soudu z toho učiněný neobstojí. Nelze totiž ani konstatovat, že kdyby k porušení článku 6 Úmluvy nedošlo, byl by výsledek konkursního řízení stejný.

Jediným prokazatelným faktem je - uvádí se dále v dovolání - že v předchozím řízení došlo k porušení základních lidských práv úpadce a je to natolik závažná a nezhojitelná vada řízení, že jedinou možnou nápravou je zrušení konkursu dle § 44 odst. 1 písm. a/ ZKV. Dovolatel „v této souvislosti upozorňuje na skutečnost, že v současné době je vedeno kárné řízení proti soudcům Krajského soudu v Brně s podezřením na účelovou manipulaci v konkursních řízeních“ a „vyjadřuje podezření, že k obdobné manipulaci došlo i v jeho případě, obzvláště vzhledem k účelovému odvolávání a jmenování

celkem 4 konkursních správců“, přičemž upozorňuje obzvláště na to, že trestní stíhání první konkursní správkyne skončilo plným zproštěním obžaloby“.

Dále se v dovolání uvádí, že vzhledem k tomu, že dovolatel si zvolil právního zástupce těsně před uplynutím lhůty pro dovolání, právní zástupce se nemohl seznámit s celým rozsáhlým spisem, a proto pro účely odůvodnění tohoto podání použil text zpracovaný samotným úpadcem, který následuje a je odlišen kurzívou, s tím, že „je zpracován subjektivně a laicky, nicméně je možné jej použít pro pochopení věci“ a že „po prostudování spisu bude odůvodnění dovolání právním zástupcem do 30 dnů podrobně doplněno“.

V dalším obsahu dovolání dovolatel popisuje události, jež proběhly od 10. února 1993, kdy vláda rozhodla, že mu přímo prodá část podniku, do 5. července 2005, kdy ESLP vydal rozsudek ve věci EXEL proti České republice, uváděje, že na základě tohoto rozsudku vznikl judikát Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 204/2003, „publikovaný ve Sbírce pod číslem 64/2006“ (jde o usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. ledna 2006, uveřejněné pod číslem 64/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek - dále jen „R 64/2006“), čímž se vytvořila ustálená judikatura. K tomu dodává, že takto došlo k situaci, kdy praxe, kterou prosadil, nebyla uplatněna v jeho případě. Soudům České republiky vytýká, že se nikdy nevypořádaly s výsledkem jeho stížnosti u ESLP a tím, že nikdy nenařídily ve věci ústní jednání, postihly řízení nezhojitelnou vadou, čímž mu bylo odňato právo na spravedlivý proces, což mělo za následek nesprávné rozhodnutí konkursního soudu o prohlášení konkursu.

Tím, že se soudy přes urgencye a stížnosti nevypořádaly s výsledkem jeho stížnosti u ESLP, pak došlo k nesprávnému právnímu posouzení věci. Potud dovolatel odkazuje na článek 46 Úmluvy, z čehož dovozuje, že Česká republika nedodrží závazky, jež pro ni vyplývají z mezinárodního práva a napadené usnesení má proto zásadní právní význam.

Dovolatel následně cituje z R 64/2006 a uvádí, že v daném řízení je prokázané, že:

- podal odvolání i s doklady a žádostí o nevyhovění návrhu na konkurs,
- byl jen jeden „žadatel“ a vlastní pohledávka, na základě které byl podán návrh, „byla nepravdivá a v rozporu s dobrými mravy“,
- úpadce se jako „napadený účastník řízení“ nevzdal žádným úkonem možnosti veřejného jednání,
- v průběhu jednání nebyla tato otázka řešena, jelikož by z listinných důkazů bylo zjevné, že jde o zmatečné pohledávky od neoprávněných osob.

Dovolatel uzavírá, že správkyne konkursní podstaty JUDr. A. J. na základě dokladů převzatých od soudu v souladu se zákonem o konkursu a vyrovnání popřela veškeré věřitele, neboť nebyli schopni doložit své přihlášky. Další správce konkursní podstaty JUDr. J. K. „vyjmenovaný na základě pletich již popřených věřitelů“ byl shledán osobou podjatou na základě úpadcova podání a správce konkursní podstaty Ing. M. B. navázal na neplatné úkony JUDr. K. a zjevně pominul platné a nerozporované úkony JUDr. J. a rozprodal majetek v rozporu se zákonem o manipulaci s vojenským materiálem, pod něž spadají i účelové nemovitosti.

Dovolatel posléze dovolání doplnil podáním datovaným 25. listopadu 2011 (č. l. 3608-3613), jehož obsah tvoří především rozbor kupní smlouvy uzavřené dne 26. března 1993 mezi dovolatelem a Fondem národního majetku České republiky - dále jen „Fond“ (jenž podal návrh na prohlášení konkursu), na jehož základě dovolatel dovozuje neplatnost kupní smlouvy a z ní plynoucí nedostatek aktivní věcné legitimace Fondu k podání návrhu na prohlášení konkursu. Dále dovolatel cituje v doplňujícím podání pasáže z rozsudku ESLP v jeho věci (body 10., 12. a 53. až 59. rozsudku).

Na tomto základě dovolatel v doplňujícím podání shrnuje, že Fond jednal nezákonně, když podal 10.

listopadu 1994 návrh na prohlášení konkursu na dovolatelův majetek. K tomu dodává, že:

- 1/ Fond nebyl aktivně legitimován k podání návrhu na prohlášení konkursu.
- 2/ Dovolatel nebyl pasivně legitimován „k podání návrhu na prohlášení konkursu“.
- 3/ Komerční banka a. s. nebyla oprávněna uplatnit v konkursu své pohledávky z titulu smluv ze dne 27. října 1992 a 1. prosince 1992.
- 4/ V průběhu konkursu bylo porušeno dovolatelovo právo na spravedlivý proces.

V doplnění podání se dále dodává, že „výše uvedené skutečnosti podporují naše úvahy o činnosti tzv. konkursní mafie. Po podrobném prostudování případu nelze totiž dojít k jinému závěru, než že Ing. I. E. byl záměrně vmanipulován do situace, aby bylo možné na něho podat návrh na konkurs. Tato snaha byla zcela zjevná, viz výše uvedené úvahy, přesto Krajský soud v Brně poskytl tomuto nezákonnému jednání „zastřešení“ a konkurs vyhlásil. Úpadce nemá důvěru v nestrannost soudců Krajského soudu v Brně, upozorňuje na fakt, že v současné době probíhá kárné řízení se soudci tohoto soudu, které se týká manipulací v konkursních řízeních. Úpadce proto podal jiným podáním i námitku podjatosti vůči všem soudcům Krajského soudu v Brně a navrhl, aby věc byla delegována jinému krajskému soudu“.

Zákonem č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčním zákonem), byl s účinností od 1. ledna 2008 zrušen zákon o konkursu a vyrovnání (§ 433 bod 1. a § 434), s přihlédnutím k § 432 odst. 1 insolvenčního zákona se však pro konkursní a vyrovnací řízení zahájená před účinností tohoto zákona použijí dosavadní právní předpisy (tedy vedle zákona o konkursu a vyrovnání, ve znění účinném do 31. prosince 2007, i občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. prosince 2007).

Dovolání v této věci tedy nemůže být přípustné ani jen podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a/ o. s. ř. (ve stávajícím znění) „per analogiam“ ani jen podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/, odst. 3 o. s. ř. (ve stávajícím znění), jak se tvrdí v dovolání, nýbrž jen podle ustanovení 238a odst. 1 písm. a/ o. s. ř. (ve znění účinném do 31. prosince 2007), ve spojení s ustanovením § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. (ve znění účinném do 31. prosince 2007), tedy tak, že dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. června 2002, sp. zn. 29 Odo 425/2002, uveřejněné pod číslem 51/2003 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek - dále jen „R 51/2003“). Nejvyšší soud pak shledává dovolání přípustným podle označených ustanovení, když napadenému rozhodnutí přisuzuje ve věci samé po právní stránce zásadní význam v posouzení otázky, jaký vliv na další chod konkursního řízení má skutečnost, že Evropský soud pro lidská práva vyhověl stížnosti úpadce a konstatoval, že v konkursním řízení vedeném na majetek úpadce došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy z důvodu nenařízení veřejného jednání před konkursním soudem (před vydáním usnesení prohlášením konkursu na majetek úpadce) a odvolacím soudem (předtím, než odvolací soud svým usnesením potvrdil usnesení o prohlášení konkursu). Potud jde o právní otázku dovolacím soudem dosud nezodpovězenou. Závěr, že usnesení, jímž odvolací soud potvrdil usnesení soudu prvního stupně o schválení konečné zprávy, je ve smyslu ustanovení § 238a odst. 1 písm. a/, odst. 2 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř. usnesením odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto ve věci konkursu a vyrovnání „ve věci samé“, se podává z R 51/2003.

Nejvyšší soud se věcí zabýval nejprve v rovině dovolacího důvodu dle § 241a odst. 2 písm. b/ o. s. ř.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (a se zřetelem ke způsobu,

jímž byla založena přípustnost dovolání, ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

Podle ustanovení § 29 ZKV správce podává soudu a věřitelskému výboru zprávy o zpeněžování majetku z podstaty. Konečnou zprávu spolu s vyúčtováním své odměny a výdajů předloží soudu po zpeněžení majetku z podstaty. Odměnu a výdaje vyúčtují i zvláštní správci a zástupce správce, jakož i ti, kdo byli soudem v průběhu řízení funkce správce zproštěni (odstavec 1). Soud přezkoumá konečnou zprávu o zpeněžení majetku z podstaty a o vyúčtování odměny a výdajů, odstraní po slyšení správce shledané chyby anebo nejasnosti a uvědomí o konečné zprávě a vyúčtování úpadce a konkursní věřitele. Upozorní přitom, že do 15 dnů ode dne, kdy konečná zpráva a vyúčtování byly vyvěšeny na úřední desce soudu, mohou proti nim podat námitky (odstavec 2). Konečnou zprávu a vyúčtování projedná soud při jednání, ke kterému oboje správce, úpadce a konkursní věřitele, kteří podali námitky, a věřitelský výbor, a rozhodne o ní usnesením, které jim doručí a vyvěsí na úřední desce soudu (odstavec 3).

Ustanovení § 44 odst. 1 písm. a/ ZKV pak určuje, že soud usnesením zruší konkurs, ve kterém nedošlo k potvrzení nuceného vyrovnání, zjistí-li, že tu nejsou předpoklady pro konkurs.

Dle ustanovení § 66a odst. 1 ZKV pro konkurs a vyrovnání se použijí přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu, nestanoví-li tento zákon jinak.

Podle ustanovení § 66b ZKV prominutí zmeškání lhůty není přípustné (odstavec 4). Obnova řízení není přípustná (odstavec 5).

Článek 46 odst. 1 Úmluvy (srov. sdělení uveřejněné pod číslem 209/1992 Sb., ve znění sdělení uveřejněných pod č. 41/1996 Sb. a č. 243/1998 Sb. č. [48/2010](#) Sb. m. s.) určuje, že vysoké smluvní strany se zavazují, že se budou řídit konečnými rozsudky Soudu ve všech případech, jichž jsou stranami.

Z ustanovení § 119 zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, se podává, že rozhodoval-li Ústavní soud v trestní věci, v níž mezinárodní soud shledal, že zásahem orgánu veřejné moci bylo v rozporu s mezinárodní smlouvou porušeno lidské právo nebo základní svoboda, lze proti takovému rozhodnutí Ústavního soudu podat návrh na obnovu řízení za podmínek stanovených tímto zákonem (odstavec 1). Návrh na obnovu řízení je možno podat do šesti měsíců ode dne, kdy se vyhlášené rozhodnutí mezinárodního soudu podle příslušné mezinárodní smlouvy stane konečným. Návrh musí obsahovat vedle obecných náležitostí (§ 34) označení rozhodnutí Ústavního soudu, proti němuž směřuje, označení rozhodnutí mezinárodního soudu, o které se opírá, a vylíčení, v čem je spatřován rozpor rozhodnutí Ústavního soudu s rozhodnutím mezinárodního soudu (odstavec 3).

Nejvyšší soud ve svých rozhodnutích opakovaně zdůrazňuje, že konkursní řízení se člení na několik relativně samostatných fází, z nichž první, přípravná, fáze počíná podáním návrhu na prohlášení konkursu a končí prohlášením konkursu, druhá, realizační, fáze se v době od prohlášení konkursu do podání konečné zprávy správcem konkursní podstaty pojí s přihlašovaním pohledávek věřitelů, zjišťováním majetku patřícího do konkursní podstaty a zpeněžováním tohoto majetku a třetí, závěrečná, fáze počínající rozvrhovým usnesením, postihuje vlastní rozvrh výtěžku konkursní podstaty mezi věřitele a zrušení konkursu (srov. např. důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. ledna 2006, sp. zn. 29 Odo 208/2003, uveřejněného pod číslem 95/2006 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek). Tento judikatorně ustálený závěr by měl být dovolateli znám již proto, že Nejvyšší soud jej zformuloval také v usnesení č. j. 31 Cdo 175/98-799, jímž (jak popsáno shora) rozhodoval o dovolání téhož dovolatele v této konkursní věci.

Platí proto, že stejně jako se nezabývá správností procesního postupu soudu předcházejícího vydání usnesení o prohlášení konkursu, ani správností rozhodnutí o prohlášení konkursu, případně rozhodnutí je potvrzujícího, při zkoumání důvodů pro zrušení konkursu podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. a/ ZKV (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. března 2005, sp. zn. 29 Odo 963/2003, uveřejněné pod číslem 29/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek - dále jen „R 29/2006“), neřeší soud tyto otázky (vyhrazené výlučně opravným prostředkům proti usnesení o prohlášení konkursu) ani v usnesení o schválení konečné zprávy.

Jinak řečeno, pro prověření správnosti procesního postupu soudu předcházejícího vydání usnesení o schválení konečné zprávy o zpeněžení majetku z podstaty a o vyúčtování odměny a výdajů správce konkursní podstaty a pro prověření správnosti takového usnesení jsou právně bezcenné námitky, jež zpochybňují správnost procesního postupu soudu předcházejícího vydání usnesení o prohlášení konkursu, nebo vlastní správnost rozhodnutí o prohlášení konkursu. Tyto závěry zformuloval Nejvyšší soud také v usnesení sp. zn. 29 Odo 1802/2006, na které odkázal konkursní soud (byť v jiných souvislostech) v usnesení o schválení konečné zprávy v této věci.

V poměrech této věci tak zbývá dořešit jediné, totiž, zda na platnost závěrů citovaných výše (na nichž Nejvyšší soud jinak nevidí důvod čehokoli měnit a z nichž ve své rozhodovací praxi ustáleně vychází) může mít vliv výsledek řízení o stížnosti dovolatele u Evropského soudu pro lidská práva.

Jak je patrné z přehledu rozhodnutí vydaných v této konkursní věci, obsaženého v napadeném usnesení, první, přípravná, fáze konkursního řízení vedeného na majetek dovolatele byla před obecnými soudy ukončena tím, že Nejvyšší soud usnesením ze dne 9. prosince 1998, č. j. 31 Cdo 175/98-799, odmítl jako nepřijatelné dovolání proti usnesení, jímž odvolací soud potvrdil usnesení konkursního soudu o prohlášení konkursu na majetek dlužníka.

Podle tehdy platných zákonů České republiky nebylo možné podat žalobu pro zmatečnost (ta byla jako další mimořádný opravný prostředek zavedena až s účinností od 1. ledna 2001 zákonem č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony) a návrh na obnovu řízení bylo možné podat (což se podle obsahu spisu nestalo) jen do 20. července 2000 (s účinností od 21. července 2000, po novele zákona o konkursu a vyrovnání provedené zákonem č. [214/2000](#) Sb., již platilo pravidlo vtělené do § 66 odst. 5 ZKV, podle kterého obnova řízení není /v konkursním řízení/ přípustná).

Do dnešního dne také žádným způsobem nebyl změněn výsledek řízení o ústavní stížnosti dovolatele proti usnesení Nejvyššího soudu č. j. 31 Cdo 175/98-799, jež skončilo 27. července 2000 odmítnutím ústavní stížnosti (usnesením Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 76/99).

Výše citované ustanovení § 119 zákona o Ústavním soudu bylo vtěleno do zákona o Ústavním soudu s účinností od 1. dubna 2004, na základě novely provedené zákonem č. [83/2004](#) Sb., kterým se mění zákon č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů.

Jak se přitom podává přímo z dikce posledně označeného ustanovení, návrh na obnovu řízení před Ústavním soudem lze poté, co mezinárodní soud shledal, že zásahem orgánu veřejné moci bylo v rozporu s mezinárodní smlouvou porušeno lidské právo nebo základní svoboda, podat, jen rozhodoval-li Ústavní soud v trestní věci.

Podle konstantní judikatury Ústavního soudu je pak použití institutu obnovy řízení v jiných než v zákoně o Ústavním soudu taxativně vymezených případech vyloučeno; srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 16. prosince 1998, sp. zn. II. ÚS 458/98, uveřejněné pod číslem 75/1998 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 23. ledna 2001, sp. zn. I. ÚS 288/2000, uveřejněné pod číslem 4/2001 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu (v

literatuře srov. shodně např. dílo Wagnerová, Dostál, Langášek, Pospíšil: Zákon o Ústavním soudu s komentářem. ASPI, 2007, komentář k § 119, str. 540, Filip, J., Hollander, P., Šimíček, V.: Zákon o Ústavním soudu. Komentář. 2. přepracované a rozšířené vydání. Praha, C. H. Beck, 2007, str. 755, Šimíček, V.: Ústavní stížnost. 3. přepracované a doplněné vydání. Linde Praha 2005, str. 123 - 126).

Je-li (jak plyne z řečeného) ústavně přípustné poté, co mezinárodní soud shledal, že zásahem orgánu veřejné moci bylo v rozporu s mezinárodní smlouvou porušeno lidské právo nebo základní svoboda, obnovit řízení před Ústavním soudem, který rozhodoval v jiné než trestní věci (zde v konkursní věci úpadce), pak nemůže být porušením článku 46 odst. 1 Úmluvy ani to, že nelze obnovit (co do rozhodování o dlužníkově úpadku) ani řízení před obecnými soudy.

Jinak řečeno, Rozsudek ESLP o dovolatelově stížnosti (z něž plyne, že v první fázi konkursního řízení, jež vyústila v prohlášení konkursu na dovolatelův majetek, došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy z důvodu nenařízení veřejného jednání před konkursním soudem a odvolacím soudem) byl vydán poté, co dovolatel bezúspěšně vyčerpal opravné prostředky dostupné před národními soudy (dovolání, ústavní stížnost). Ustanovení § 66b odst. 4 ZKV v dotčeném ohledu nedovoluje uvažovat ani o prominutí zmeškání lhůty k podání případných opravných prostředků

Podle platných právních předpisů nezakládá dovolatelův úspěch před ESLP ani důvod k obnově řízení před Ústavním soudem ani důvod k obnově řízení nebo k podání jiného opravného prostředku před obecnými soudy. Tím méně pak může být (ve světle závěrů o povaze rozhodování podle § 44 odst. 1 písm. a/ ZKV, jak byly vyloženy výše) rozhodnutí ESLP důvodem pro zrušení konkursu dle § 44 odst. 1 písm. a/ ZKV. Důvody ke zrušení konkursu podle tohoto ustanovení mohou mít původ jen ve skutečnostech, které nově nastaly nebo vznikly po prohlášení konkursu na majetek dlužníka (srov. opět R 29/2006).

Ostatně, takové rozhodnutí nelze vydat též proto, že jeho součástí má (musí) být i závěr, že nejsou splněny předpoklady pro konkurs (a právní mocí takového usnesení konkursní řízení definitivně končí), kdežto povaha vady, na kterou poukázal rozsudek ESLP, dovoluje (kdyby na jejím základě bylo možné zrušit usnesení o prohlášení konkursu) pokračovat v konkursním řízení (předpoklady pro prohlášení konkursu dále zkoumat). To ostatně plyne i ze závěrů obsažených v R 64/2006.

Dovolatel je v tomto ohledu ve stejné pozici jako dlužník, který by přes existenci zmatečností vady řízení včas nepodal žalobu pro zmatečnost.

Lze shrnout, že skutečnost, že ESLP na základě dovolatelovy stížnosti rozhodl, že v první fázi konkursního řízení, jež vyústila v prohlášení konkursu na dovolatelův majetek, došlo k porušení článku 6 odst. 1, není důvodem pro zrušení konkursu dle § 44 odst. 1 písm. a/ ZKV. Nejde též o skutečnost, která by dlužníku zakládala důvod k obnově řízení před Ústavním soudem nebo před obecnými soudy nebo která by mu navracela lhůtu k podání opravného prostředku proti rozhodnutí, jemuž porušení uvedeného článku předcházelo, anebo která by mu zakládala právo na podání nového opravného prostředku proti takovému rozhodnutí.

Právní posouzení věci odvolacím soudem je tudíž správné.

Dovolatel nerozlišuje, která část dovolací argumentace se pojí s dovolacím důvodem dle § 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř. Ve skutečnostech rozebráných výše v rovině právního posouzení věci však Nejvyšší soud nespatřuje ani existenci vad, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Tvrzení o podezření na účelovou manipulaci s dovolatelovým konkursním řízením má v podobě obsažené v dovolání jen hodnotu tvrzení difamačního, pro výsledek dovolacího řízení bezcenného. Stejně tak (ať již ve spojení s tímto tvrzením nebo bez něj) nedokládá obsah spisu (srov. rozsudek

Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2005, sp. zn. 21 Cdo 59/2005, uveřejněný pod č. 86/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek) existenci zmatečností vady řízení dle § 229 odst. 1 písm. e/ o. s. ř.

Bez zřetele k výše uvedenému dále Nejvyšší soud poukazuje na to, že při posuzování dovolatelem uplatněných dovolacích důvodů nepřihlížel k těm argumentům, jež dovolatel nově uplatnil doplňujícím podáním z 25. listopadu 2011.

V intencích § 242 odst. 4 o. s. ř. totiž mohou účastníci měnit dovolací důvody jen po dobu trvání lhůty k dovolání. V této věci bylo napadené rozhodnutí, obsahující správné poučení o dovolání, doručeno dovolateli dne 15. srpna 2011 (srov. doručenkou u č. l. 3553 p. v.) a dvouměsíční lhůta k podání dovolání tak ve shodě s § 240 odst. 1 o. s. ř. uplynula v pondělí 17. října 2011. Doplňující (kvalitativně nové) argumenty uplatněné později jsou proto pro věc bez významu (na jejich základě napadené rozhodnutí nelze přezkoumat).

Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), se nepodávají ani ze spisu; Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání zamítl podle § 243b odst. 2 části věty před středníkem o. s. ř.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělků \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)